

Helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse problemer – Ny hovedlov

Kommunerne vil tilbyde en helhedsorienteret og sammenhængende indsats

Kommunernes opgaver på velfærdsområderne er mangeartede – og alle opgaver kan ikke ligge i én enhed. Derfor er de fleste kommuner organiseret i sektoropdelte forvaltningsområder eller enheder. Det understøtter, at der er den tilstrækkelige faglige specialisering til, at medarbejderne kan løfte opgaverne på et højt niveau.

For borgere eller familier med komplekse og sammensatte problemer kan det imidlertid betyde, at deres kontaktflade med den offentlige sektor kan blive svær at overskue og i nogle tilfælde trække i forskellige retninger. Tilsvarende kan det være vanskeligt for sagsbehandlere i forskellige enheder at skabe et samlet overblik over borgerens kontaktflader.

Kommunerne ønsker at tilbyde borgere og familier i komplekse livssituationer en indsats, der tager afsæt i den enkelte borger eller families drømme, ressourcer og samlede livssituation, og hvor den enkelte borger oplever at modtage en helhedsorienteret og koordineret indsats.

Kommunernes ambition om en helhedsorienteret og koordineret indsats kræver en lovgivning, der understøtter en sådan måde at arbejde på. Det skal være en lovgivning med én fælles formålsparagraf. Det skal være en lovgivning med fælles mål på tværs af sektorlovgivninger. Og det skal være en lovgivning, som gør det muligt at sammensætte indsatsen på tværs af sektorområder. Lovgivningen skal også give plads til fleksibilitet, så kommunerne sammen med borgeren kan tilrettelægge en individuel indsats, hvor regler og proceskrav i sektorlovgivninger kan afviges, når det giver mening for den enkelte borger eller familie.

KL og kommunerne har gennem mange år efterlyst en sådan lovgivning. KL og kommunerne er derfor glade for, at en bred række af politiske partier i december 2018 indgik en principaftale om 'rammerne for en helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse problemer'. Principaftalen kan læses her [Principaftale](#) eller på KL's hjemmeside www.kl.dk

KL og kommunerne er enige i principaftalens målsætning om, at borgere og familier med komplekse og sammensatte problemer skal tilbydes en helhedsorienteret og koordineret indsats. Som opfølgning på aftalen indgik regeringen og KL derfor i april 2019 en aftale om en række principper for koordinerende sagsbehandling. Aftalen kan læses her [Opfølgning på aftale](#) eller på KL's hjemmesiden.

Ny hovedlov må ikke øge bureaukrati og administration i kommunerne

KL ser desværre en risiko for, at det lovforberedende arbejde med den nye hovedlov, der netop nu, er i gang i de statslige ministerier og styrelser, vil resultere i en hovedlov, der øger bureaukrati og administration fremfor at løse de udfordringer, som kommunerne i dag oplever for at arbejde helhedsorienteret og koordineret.

Derfor er det vigtigt, at regeringen og Folketinget den kommende tid nøje og grundigt forholder sig til en række konkrete elementer ved den kommende hovedlov. Det kan virke som mindre eller tekniske detaljer, men det er forhold, som er helt centrale, hvis kommuner og borgere reelt skal opleve, at hovedloven giver mulighed for at tilbyde borgere med komplekse problemer en helhedsorienteret og sammenhængende indsats.

Politiske opmærksomhedspunkter ved Ny hovedlov

Hovedlov skal afløse alle sektorspecifikke krav

KL og kommunerne mener, at den nye hovedlov skal sikre, at udsatte borgere og medarbejdere oplever, at det bliver nemmere at yde en helhedsorienteret indsats. Derfor er det afgørende, at den nye hovedlov ikke øger bureaukrati og administration. Den nye hovedlov bør derfor afløse *alle* lovkrav i de sektorspecifikke lovgivninger. Det vil være meget uhensigtsmæssigt, hvis kommunerne skal regulere efter flere forskellige lovsystemer. Det gælder bl.a. hvis eksisterende krav i beskæftigelseslovgivningen fastholdes sideløbende med hovedloven. Når en borger omfattes af hovedloven, bør det alene være hovedloven, der gælder. Sker dette ikke, er vi ikke kommet længere end vi er i dag og hovedloven vil blot blive én blandt mange lovgivninger, de kommunale medarbejdere og borgerne skal navigere efter.

Sammenhæng med den kommunale ungeindsats (KUI)

Der er unge mellem 15-25 år, som vil være i målgruppen for både Lov om kommunal ungeindsats, der trådte i kraft i august 2019, og den nye hovedlov. Der skal derfor tages entydigt stilling til hvilken lovgivning, der skal omfatte unge, der er i målgruppen for begge lovgivninger. KL mener, at disse unge fremover fortsat skal være omfattet af KUI. Dog med mulighed for, at hvis kommunen konkret vurderer, at den unge kan profitere af de indsatser, der kan sættes i værk i regi af hovedloven, så skal den unge kunne omfattes af hovedloven.

Den enkelte borger eller families behov skal definere målgruppen for hovedloven

Det skal *altid* være behovet hos den enkelte borger eller familie, der er udslagsgivende for, hvem der omfattes af hovedloven. Erfaringer fra kommunerne viser, at det er yderst vanskeligt at definere entydigt og forlods, hvem der har behov for en særlig koordineret indsats. Kommunerne skal derfor altid kunne foretage en konkret individuel faglig vurdering af, hvem der vil have behov for en særlig koordineret indsats. På den måde undgår vi, at borgere, der ikke har et egentligt behov herfor skal tilbydes en helhedsorienteret indsats, mens andre, som har behovet, overses.

Indsatser efter sundhedsloven bør indgå i hovedloven

KL finder det problematisk, at sundhedslovsindsatser og det regionale sundhedsvæsen ikke indgår i hovedloven, da en stor del af målgruppen for hovedloven vil modtage indsatser efter sundhedsloven. KL mener, at den nye hovedlov bør inkludere indsatser efter sundhedsloven, samt give mulighed for deling af oplysninger mellem kommuner og det regionale sundhedsvæsen. Kun på denne måde sikres en reel helhedsorienteret indsats.

IT-understøttelse og datadeling

Noget af det, som kommunerne oplever som den største barriere for at arbejde helhedsorienteret, er manglende it-understøttelse og usikkerhed omkring mulighederne for datadeling. Derfor er sammenhængende it-understøttelse og mulighed for udveksling af relevante data på tværs af sektorer en forudsætning for, at kommunerne lykkedes med den helhedsorienteret indsats (fælles udredning, fælles plan mm.), som det er hensigten med hovedloven. IT-understøttelse af hovedloven bør være en fællesoffentlig opgave, som staten og kommunerne løfter i fællesskab.

Kontakt

KL står til rådighed for at uddybe ovenstående, eller svare på spørgsmål om den helhedsorienteret indsats i kommunerne.

Kontorchef, Social

Janet Samuel

M: jasa@kl.dk T: 33703710

Kontorchef, Økonomi

Claus Ørum Mogensen

M: cmo@kl.dk T: 33703158

Kontorchef, Beskæftigelse

Henrik Thomassen

M: heth@kl.dk T: 33703229